

Pestprotocol

Kbs de Keijenberg

INHOUD

Voorwoord

Inleiding

Gedrag en bewustwording van de pester

Afspraken voor alle kinderen van de Keijenberg

Jaarlijkse activiteiten op school om pesten tegen te gaan

Wat doen we als pesten geconstateerd wordt?

Gesprekken met de pester

Adviezen voor ouders over pesten

Hoe te handelen in geval van urgentie

Cyberpesten

Bijlage1 : pestvragenlijst voor de groep

Bijlage 2: formulier “Waarom pesten?” voor de pester

Bijlage 3: voorbeeldbrief voor ouders

VOORWOORD

Pesten is een groot onrecht dat kinderen, om welke reden dan ook, wordt aangedaan. Dit protocol geeft aan wat pesten inhoudt, waar je pesten aan herkent, hoe je pesten kunt diagnosticeren en wat we er als school aan willen doen. Een kant en klare oplossing bij pesten is niet te geven. Wel openingen en aanwijzingen om pesten bespreekbaar te maken en samen met kinderen en ouders een halt toe te roepen.

Een onderdeel van basisveiligheid is een goede en verantwoorde omgang met eventuele pestproblemen, omdat pesten niet bijdraagt aan een veilige omgeving. Alle kinderen hebben recht op een veilige schooltijd waarbij iedereen zichzelf mag zijn.

Team van de Keijenberg

INLEIDING

Pesten, wat is het?

Pesten is het systematisch en langdurig en herhaald lastig vallen van iemand met de bedoeling de ander pijn te doen. Een of meer kinderen proberen de ander opzettelijk pijn te doen. Die ander is altijd dezelfde persoon, het pestgedrag richt zich op één bepaald kind. Het gepeste kind is 'zwakker' dan de ander en niet in staat zich te verdedigen.

Pesten is een ernstig en complex probleem. De oorzaken zijn divers en moeilijk te achterhalen. Lange tijd is pesten gezien als iets 'wat erbij hoort' of wordt het gezien als plagen. Maar de gevolgen van pesten zijn vele malen erger en vaak onderschat.

Verschil tussen plagen en pesten

PESTEN:

- langdurig en herhaaldelijk
- vaak in groepsverband
- machtsongelijkheid
- steeds gericht op dezelfde persoon

PLAGEN:

- van korte duur
- gelijkwaardig
- geen vast doelwit

Manieren van pesten

Pesten kan vele vormen aannemen.

- **fysiek:** slaan, schoppen, duwen, spugen, haren trekken.
- **(non) verbaal:** dus ook schriftelijk: bijnamen verzinnen, roddels verspreiden, nare opmerkingen maken, digitaal pesten.
- **emotioneel:** iemand negeren, buitensluiten, verstoppen van bezittingen, vernederen.

Gevolgen van pesten

Gevolgen voor het slachtoffer:

- faalangst
- wantrouwend en depressief
- geen of weinig zelfvertrouwen
- lichamelijke klachten
- slecht presteren
- verlegenheid, geïsoleerd raken
- poging tot of dreigen met zelfmoord

Pesten heeft ook een negatieve uitwerking op de omstanders. Kinderen die het pesten van dichtbij meemaken voelen zich bang of worden wantrouwend. Ze voelen zich vaak schuldig omdat ze niet ingrijpen en zijn bang om zelf slachtoffer te worden.

Pesters leren, als ze niet gecorrigeerd worden, dat ze met agressie, geweld en bedreigingen hun zin krijgen. Pesters komen vaak terecht in een neerwaartse spiraal en uit onderzoek blijkt dat zij beduidend meer kans hebben om op latere leeftijd crimineel gedrag te gaan vertonen.

Signalering van pesten

Om pestgedrag aan te pakken is het belangrijk om tijdig te signaleren en te corrigeren. Bij zowel slachtoffers als pesters zijn duidelijke kenmerken te signaleren.

Kenmerken van een slachtoffer:

- heeft weinig vrienden op school, voelt zich eenzaam
- is verlegen en teruggetrokken
- mist vaak het vermogen om regels en normen te ontdekken in een groep
- is onzeker
- weet niet hoe hij met agressie om moet gaan
- is niet assertief, komt niet voor zichzelf op
- huult snel
- slechte prestaties
- komt met tegenzin naar school

Kenmerken van een pester:

- is soms agressief
- is impulsief
- kan zich niet goed inleven in een ander
- is voortdurend met zichzelf bezig
- wil de baas zijn over de ander
- kan niet goed samenwerken, is ongeduldig
- kan moeilijke situaties slecht aan

Wat de school kan doen ter voorkoming van pesten

De school moet een veilig klimaat voor leerlingen bieden, waarin zij met plezier kunnen leren en waar pesten niet voorkomt. Een kind moet zich aanvaard en gerespecteerd voelen door zowel de leraar als de klasgenoten. Veiligheid is een belangrijke voorwaarde wil een kind kunnen leren. Als een kind zich bedreigd voelt zal dat van invloed zijn op zijn volledige functioneren. Kinderen kunnen zich niet ontwikkelen als zij continu zijn blootgesteld aan spanning en angst.

Niet alleen het slachtoffer ervaart de angst, vernedering en pijn, maar ook de kinderen die er getuige van zijn worden beïnvloed. Op een veilige school vertrouwen de leerlingen elkaar, weten ze waar de grens ligt tussen plagen en pesten en komen ze voor elkaar op.

Leerlingen moeten op school leren om goed met elkaar om te gaan. Op de Keijenberg geven we wekelijks in elke groep een les van de Vreedzame School. De Vreedzame School is een compleet programma voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Er gelden

duidelijke regels en afspraken. Het is van belang dat deze voor de hele school hetzelfde zijn. De grondregels van onze school zijn bij alle kinderen en ouders bekend:

- We houden rekening met elkaar, zodat iedereen het naar zijn zin heeft op school.
- Iedereen is anders, maar niemand is meer of minder.
- Zorg goed voor jezelf, je spullen en je omgeving.

Andere zinvolle handreikingen:

- opdrachten in de klas waarbij samenwerken belangrijk is
- nadruk op het feit dat vertellen over gepest worden geen klikken is
- voldoende toezicht tijdens het speelkwartier
- werkstukken maken over pesten (verhaal, tekening, gedicht)
- regelmatig met de leerlingen de sfeer in de klas bespreken
- voorkomen van vervelende situaties voor zwakkere kinderen (bijv. teams niet door de kinderen zelf laten kiezen bij gym)
- aandacht voor pesten en gepest worden niet eenmalig maar meerdere keren gedurende het schooljaar, liefst op schoolniveau.
- aandacht voor pesten en wat de school daaraan doet in informatiebrief vermelden zodat ouders op de hoogte blijven en de drempel om over pesten en gepest worden te praten lager wordt.

Inventarisering pestproblematiek op school

Het is niet makkelijk om pesten te signaleren omdat het vaak stiekem gebeurt, buiten het zicht van leerkrachten en ouders. Slachtoffers zoeken niet snel hulp, omdat ze niet willen klikken. Door middel van het (anoniem) afnemen van een vragenlijst is het mogelijk om een beter zicht te krijgen op pesten in de klas, op school en daarbuiten.

GEDRAG EN BEWUSTWORDING VAN DE PESTER

Kinderen die pesten zijn vaak de sterksten uit de groep. Ze gedragen zich soms agressiever en reageren eerder met geweld dan andere kinderen.

Pesters lijken populair in een groep, maar zijn het uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven. Via pesten lukt ze dat het makkelijkst: ze krijgen andere kinderen mee bij het te pakken nemen van een slachtoffer. En wie mee doet, loopt minder kans zelf slachtoffer te worden.

Pesters komen vaak heel zelfverzekerd over. Ze nemen het initiatief om de regels te overtreden, verzinnen hoe ze andere kinderen en volwassenen dwars kunnen zitten. Ze zijn er vaak goed in zichzelf 'uit de problemen te praten'. Doorgaans voelen ze zich niet schuldig dat ze pesten, vooral als ze met een groepje zijn. Het slachtoffer zien ze als een stommeling die 'erom vraagt gepest te worden'.

Soms is een pestkop een kind dat in een andere situatie zelf gepest werd. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich bijvoorbeeld in de zwemclub of op een andere school agressief gaan opstellen.

Een pestend kind dat zijn gang kan gaan, ervaart dat pesten een goede manier is om je in een groep te handhaven. Het leert niet om zijn gedrag aan te passen en zich op een positievere manier te uiten. Pesters kunnen lang last ondervinden van hun agressieve gedrag ten opzichte van anderen. Ze hebben bijvoorbeeld vaak moeite om vrienden te maken of te houden. Het tegengaan van pesten is daarom niet alleen van belang voor de slachtoffers, het is ook belangrijk voor de pesters, om hun kansen op een normale ontwikkeling zo groot mogelijk te maken.

Wat ook van belang is, is dat een pester zich vaak niet realiseert wat de gevolgen van zijn daden zijn...door het laten invullen van het pestformulier maar natuurlijk ook door inbreng van leerkrachten en ouders willen we de pester in ieder geval bewust maken van wat hij teweegbrengt. Met uiteraard als doel dat de pester zelf zijn negatieve gedrag stopt.

AFSPRAKEN TEGEN PESTEN VOOR ALLE KINDEREN VAN DE KEIJENBERG

Tijdens de lessen en activiteiten van de Vreedzame School proberen de leerkrachten een positieve sfeer en goede samenwerking in de groep te bevorderen. De kinderen worden hier actief bij betrokken. Met de kinderen worden samen afspraken gemaakt voor in de groep. "Zo doen wij dat hier". Onderstaande afspraken zijn voorbeelden:

- Wij willen allemaal een fijne, leerzame en gezellige schooltijd hebben.
  - We houden rekening met elkaar zodat iedereen het naar zijn/haar zin heeft op school.
  - Als je ziet dat een ander verdriet heeft, probeer je hem/haar te helpen.
  - Doe niets bij een ander waarvan je zelf ook niet zou willen dat het bij jou gebeurt.
- Pestprotocol Kbs de Keijenberg 2019-2020

- We raken elkaar alleen maar aan uit vriendschap en als je dat allebei wilt.
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen bijnaam of scheldnaam.
- We lachen *met* elkaar, niet *om* elkaar.
- Wanneer je vindt dat jijzelf of iemand anders wordt gepest, mag je dat tegen de juf of meester zeggen of tegen de vertrouwenspersoon van de school. Dat is GEEN klikken.
- Word je gepest, praat er dan ook thuis over. Houd zoiets niet geheim.

JAARLIJKSE ACTIVITEITEN OP SCHOOL OM PESTEN TEGEN TE GAAN

In het begin van een nieuw schooljaar wordt veel tijd besteed aan groepsvorming. De regels van de school worden besproken in de klas en de afspraken in de groep worden met de kinderen samen opgesteld. Tevens worden veel kennismakingsspelletjes gespeeld, zodat de kinderen elkaar leren kennen. Om specifiek pesten tegen te gaan, worden onderstaande activiteiten uitgevoerd.

- In de klas worden afspraken gemaakt en er worden gewenste situaties, zoals hierboven vermeld, met elkaar besproken.
- De kinderen geven bij elke afspraak zelf voorbeelden van situaties.
- In iedere klas kan een eigen reglement gemaakt worden naar eigen beleving en in eigen bewoordingen.
- Het reglement wordt duidelijk zichtbaar opgehangen in de klas.
- De afspraken vragen onderhoud en herhaling en eventueel aanscherping gedurende het schooljaar, zeker in situaties wanneer sprake is van pestgedrag.
- Kinderen van groep 5 t/m 8 vullen in september een vragenlijst in over wat goed gaat in de groep en of ze zich veilig voelen. De leerkracht inventariseert en analyseert de gegevens om eventuele risico op pestproblematiek in kaart te brengen. Zie bijlage 1 pestvragenlijst.
- In de informatiebrief van school komt regelmatig informatie over het thema van de Vreedzame School en worden voorbeeldvragen gegeven waarover ouder met hun kinderen kunnen praten.
- Met pesters, kinderen die zich gepest voelen en kinderen in de groep er omheen wordt gesproken over de situatie en er worden afspraken gemaakt.

WAT DOEN WE ALS PESTEN GECONSTATEERD WORDT?

- De pester en de gepeste leerling worden apart bevestigd door de leerkracht om situatie te verhelderen. Mogelijk worden ook kinderen in de omgeving betrokken.
- Er vindt een gesprek plaats met beide kinderen en de leerkracht.
- Blijft het pestgedrag voortduren, dan worden ook de ouders op de hoogte gebracht.
- De pester vult het 'pestformulier' in. Zie bijlage 2 "Waarom pesten?"
- Het ingevulde 'pestformulier' wordt besproken door de leerkracht en de pester.
- Er volgt een gesprek met de pester, zijn/haar ouders, de leerkracht en eventueel een tweede teamlid van de school, waarbij het pestformulier wordt besproken.

- De ouders van het gepeste kind worden, naar gelang de situatie op de hoogte gebracht en betrokken bij de aanpak.
- Het 'gepeste' kind, de pester en indien nodig de groep, krijgen positieve aandacht en ondersteuning van de leerkracht.
- Met het gepeste kind, de pester en indien nodig de groep volgen wekelijks gesprekken om te volgen hoe het gedrag zich ontwikkelt.

GESPREKKEN MET DE PESTER

Elk kind mag er zijn, zowel het gepeste kind als de pester.

In de gesprekken met de pester benadrukken we echter dat het gedrag van de pester niet klopt. Dat is wat anders dan te zeggen dat het kind niet deugt. We bespreken alleen het concrete gedrag van de pester en zoeken naar oplossingen om het gedrag positief te veranderen.

Kinderen moeten veel leren. Op school en thuis, intellectueel en gevoelsmatig. Ook goed omgaan met de ander hoort daarbij. Kinderen mogen dus fouten maken en wij zijn ervoor om die fouten met de ouders gezamenlijk te benoemen en het gedrag te verbeteren.

In de gesprekken willen we komen tot een gezamenlijke afstemming van het gedrag van de pester. We maken afspraken en die worden op een formulier genoteerd, het gespreksformulier. Hierop komen de datum van de afspraak en de datum van het vervolgggesprek waarin de pester bewijst geen pester meer te zijn. Wanneer het probleem is opgelost, komt er een nagesprek waarin wordt gesproken over het gedrag.

Voorbeeld van het gespreksformulier.

Gesprekken met ..... (leerling) en .....(leerkracht)		
Datum gesprek	Afspraken.	Datum vervolgggesprek.

Na gesprekken met kinderen wordt met de ouders gecommuniceerd. Kinderen maken zelf een verslag van het vervolgggesprek. Wanneer na 4 weken geen enkele verbetering is opgetreden in het gedrag van de pester, worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek.

ADVIEZEN VOOR OUDERS OVER PESTEN

Adviezen over PESTEN voor alle ouders

- Neem pesten serieus, het kan ook uw kind overkomen.
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem, sluit er dus niet de ogen voor.
- Praat met uw kind over school, over relaties in de klas en vraag af en toe ook of er gepest wordt.
- Geef af en toe informatie over pesten en benadruk dat pesten WEL pijn doet.
- Leer uw kind ook voor anderen op te komen.
- Geef zelf uiteraard het goede voorbeeld door anderen niet op uiterlijk of handicaps te beoordelen.
- Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buitensluit.
- Maak duidelijk aan uw kind dat (verbaal) geweld nooit een oplossing is.

Adviezen voor ouders van gepeste kinderen

- Bespreek pesten op school met de leerkracht.
- Maak duidelijk aan uw kind dat pesten bespreekbaar is en dat praten over pesten en gepest worden GEEN klikken is.
- Laat uw kind opschrijven wat het meemaakt als het er moeilijk over praat.
- Maak duidelijk dat er alles aan gedaan zal worden om het pesten te stoppen.
- Vraag aan ouders van een vriendje of hun kind ooit iets vertelt over de sfeer in de klas en of en wie er gepest wordt.
- Maak duidelijk dat de schuld van het pesten niet bij uw kind ligt.
- Benadruk positieve eigenschappen van uw kind (sportief, muzikaal, creatief etc.) en laat het bijvoorbeeld lid worden van een club.

Adviezen voor ouders van pesters

- Het is voor elke ouder moeilijk voor te stellen dat zijn/haar kind een ander pest. Zie het als een probleem dat kan worden opgelost en druk het niet weg.
- Neem het probleem serieus. Kinderen moeten leren rekenen, lezen en schrijven, maar ook omgaan met de ander. Fouten maken mag, maar we moeten het wel met elkaar oplossen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Laat hem/haar zich voorstellen hoe het zou zijn om zelf gepest te worden.
- Maak duidelijk dat (verbaal) geweld nooit een oplossing is.
- Maak duidelijk dat deze manier van omgang met anderen NIET acceptabel is.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.

HOE TE HANDELEN IN GEVAL VAN URGENTIE

Indien er een situatie is ontstaan die zo urgent is, dat direct en intensief ingrijpen vraagt, gaan we als volgt te werk:

- Er vindt een gesprek plaats met de gepeste leerling om concrete feiten helder te krijgen. Dit kan worden gedaan door de leerkracht, IB-er en/of de directeur.
- De pester(s) komen afzonderlijk op gesprek bij de leerkracht, IB-er en/of de directeur. In dit gesprek wordt de pester geconfronteerd met hetgeen is gebeurd. Ook wordt nader doorggevraagd wat de onderliggende reden is van het gedrag van de pester. De pester vult daarna het pestformulier in.
- Afspraken worden gemaakt en genoteerd op betreffend formulier en er wordt een vervolggelgesprek afgesproken.
- De pester denkt zelf mee over de consequenties van zijn pestgedrag jegens het slachtoffer en er wordt afgesproken welke sancties ingezet worden. Bijvoorbeeld excuses maken, ontnemen van vrije situaties, vergoeding van ontstane schade.
- School brengt ouders op de hoogte. Eventueel kan gesproken worden over mogelijke hulp die gezocht moet worden om probleem van de pester te begeleiden. Dit kan overigens ook voor de gepeste gelden.
- Vervolggelgesprekken vinden op afgesproken datum plaats met zowel de gepeste als pester(s).
- Indien wenselijk vindt er een gesprek plaats met school, ouders en pester(s).
- Indien geen verbetering in gedrag van pester plaatsvindt: zoeken naar hulp voor de pester en eventueel inschakelen van protocol ontoelaatbaar gedrag (wat tot schorsing c.q. verwijdering kan leiden).

*De leerkracht neemt in de groep nogmaals de anonieme pestvragenlijst af en zal activiteiten in de klas organiseren rondom het thema pesten, zodat kinderen zich meer bewust worden van wat pestgedrag teweegbrengt. Tevens kunnen aansluitend themagesprekken gehouden worden met de hele groep.

CYBERPESTEN

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten. Op het internet kan men een andere identiteit aannemen of volledig anoniem blijven, waardoor de grenzen van het pestgedrag worden verlegd. Het is een groeiend probleem.

Preventief:

Wanneer de leerkracht merkt, dat door kinderen uit zijn/haar klas gebruik gemaakt wordt van chatprogramma's of What's app-groepen, bespreekt de leerkracht met de groep de voordelen én risico's hiervan. In de bovenbouwgroepen is dit sowieso aan de orde.

Curatief:

Signalen betreffende cyberpesten nemen we altijd serieus. Wanneer de leerkracht signaleert, dat er sprake is van cyberpesten, volgt hij/zij onderstaand **stappenplan**:

Stap 1: gesprek met de gepeste leerling en gesprek met de dader(s)

Deze twee onderdelen vallen beiden onder de eerste stap. Ze dienen naast elkaar uitgevoerd te worden. Het is namelijk van belang dat er met zowel het slachtoffer als met de daders in gesprek gegaan wordt. Daarvoor dienen de dader(s) dus opgespoord te worden. Er moet worden afgewogen of de gesprekken afzonderlijk plaatsvinden of dat dit in een driegesprek (leerkracht, slachtoffer, dader) kan plaatsvinden. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt over het vervolg. De schoolcontactpersoon, IB-er of directeur kan bij dit gesprek aanwezig zijn.

Gesprek met de gepeste leerling

Het is van belang dat de leerkracht

- deze leerling en diens klacht serieus neemt.
- de leerling zijn verhaal laat doen en daar de tijd voor neemt.
- zich probeert in te leven in de leerling.
- geen verwijten maakt. Dat maakt het onveilig voor de leerling, waardoor deze minder zal vertellen of zelfs helemaal niets meer zal vertellen.
- de leerling de tip geeft om de pester te blokkeren en te verwijderen wanneer het om pesten via de digitale weg gaat. Voordat de leerling dit doet moet deze de gesprekken uitprinten die hij/zij heeft gevoerd met de pester. Deze gesprekken kunnen mogelijk als bewijsmateriaal dienen.
- door blijft vragen. Vooral wanneer het gaat om een gesprek met een leerling na het signaleren van digitaal pesten. De leerling zal niet snel vertellen dat hij/zij gepest wordt of zelf pest.

Opsporen van de dader(s)

Soms zal bekend zijn wie de pester is en soms niet. Wanneer niet bekend is wie de pester is zal er getracht moeten worden om dit op te sporen. Dit kan gedaan worden door gesprekken te bewaren en uit te printen. In deze gesprekken kunnen aanwijzingen staan over wie de dader is. Wanneer het pesten op school gebeurt, kan dit in samenwerking met het

- Pestprotocol Kbs de Keijenberg 2019-2020

systeembeheer worden opgespoord/ achterhaald. De stijl van het bericht en eventuele taalfouten en aanwijzingen kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd.

Gesprek met de dader(s)

Hierbij is het van belang:

- In te gaan op wat er gaande is.
- Door te vragen.
- Goed te luisteren naar de kant van het verhaal van deze leerling en dit serieus te nemen.
- Te wijzen op de mogelijke gevolgen voor de gepeste leerling.
- Duidelijk te maken dat de leerling zich schuldig maakt aan een ernstig feit en dat dit in sommige gevallen zelfs strafbaar is. Er kunnen dan strafrechtelijke consequenties volgen.

Als het pesten op deze manier bespreekbaar wordt gemaakt, bestaat het gevaar dat het slachtoffer opnieuw door de pester(s) te grazen wordt genomen. Zorg ervoor dat er een goed pestbeleid is en dat docenten oog houden voor het pestgedrag.

Wanneer er een goed pestbeleid is, wordt de kans op herhaling kleiner.

Er zijn veel instanties die de school kunnen helpen bij een effectieve antipest aanpak. Kijk hiervoor op www.mijnleerlingonline.nl

Stap 2: ouders/verzorgers van de leerlingen op de hoogte stellen

De leerkracht informeert zowel de ouders/verzorgers van de gepeste leerling als de ouders/verzorgers van de pester zo spoedig mogelijk over wat er speelt. Dat gebeurt bij voorkeur vóór het gesprek met de betrokken leerlingen. Denk hierbij aan het volgende:

- Vraag hen of zij de signalen herkennen. Wanneer zij niet weten wat de signalen zijn, kunt u hen hierover informatie geven.
- Vertel ouders/verzorgers dat het niet hun schuld is.
- Informeer de ouders over de afspraken die met de leerlingen zijn gemaakt, wanneer het gesprek met hen al heeft plaatsgevonden.
- Vertel hen welke maatregelen zij kunnen nemen/wat zij kunnen doen.
- Verwijs de ouders/verzorgers voor meer informatie naar bijvoorbeeld het gratis telefoonnummer 0800-5010 (voorheen de onderwijstelefoon) of naar www.pestweb.nl. Zij kunnen antwoord geven op vragen van ouders. Zij zijn ook per telefoon te bereiken: 0800 2828280 of mobiel 0900 2828280, elke schooldag van 2 tot 5 uur.

Stap 3: afronding

Wanneer de leerkracht signaleert, dat het cyberpesten daadwerkelijk is gestopt, informeert hij/zij de ouders hierover.

Bovendien informeert hij/zij de directie over het voorval en de gemaakte afspraken. De directie registreert dit in de zogenaamde 'incidentenregistratie'.

Hiermee is de procedure afgerond.

Stap 4: nazorg

Het is belangrijk om de leerlingen voorlopig te blijven volgen, om te voorkomen dat het pestgedrag terugkeert.

Vraag de leerling die gepest is af en toe hoe het met hem/haar gaat. Let erop dat dit gebeurt in een veilige ruimte. Wanneer de leerling over de gang loopt zal hij/zij

- Pestprotocol Kbs de Keijenberg 2019-2020

waarschijnlijk minder snel zeggen dat het niet goed gaat. Ook de leerling die gepest heeft kunt u vragen hoe het met hem/haar gaat. Deze kan namelijk ook behoefte hebben aan aandacht.

Stap 5: blijvend pestgedrag; herhaling van het pestgedrag

Wanneer het pesten door blijft gaan of terugkeert volgen we achtereenvolgens de stappen zoals benoemd in ons pestprotocol.

Op het internet is volop informatie te vinden.

Kijk hiervoor op de volgende sites:

?? www.pestweb.nl

?? www.pesten.net

?? www.stichtingstomp.nl

?? www.posicom.nl

?? www.stopdigitaalpesten.nl

?? www.mijnleerlingonline.nl

Pestvragenlijst

GROEP: .....

Datum: .....

(maak steeds het bolletje zwart wat het beste past bij jouw gevoel)

Deze vragen gaan over DIT schooljaar!

1. Zo voel ik me in de klas	Heel onprettig en bang 0	Een beetje onprettig 0	Gaat wel 0	fijn 0	Heel fijn 0
2. Zo voel ik me op de speelplaats	Heel onprettig en bang 0	Een beetje onprettig 0	Gaat wel 0	fijn 0	Heel fijn 0
3. Onderweg van en naar school	Heel onprettig en bang 0	Een beetje onprettig 0	Gaat wel 0	fijn 0	Heel fijn 0
4. Hoe vaak schoppen, slaan of duwen kinderen jou ? 0 elke dag 0 vaak 0 soms 0 bijna nooit 0 nooit					
5. Hoe vaak zeggen kinderen gemene dingen tegen jou ? 0 elke dag 0 vaak 0 soms 0 bijna nooit 0 nooit					
6. Als je dit schooljaar gepest bent aan wie heb je het dan verteld ? 0 ik ben niet gepest					

- 0 aan mijn vader of moeder
- 0 aan mijn zus of broer
- 0 aan een leraar van school
- 0 aan een vriend of vriendin
- 0 aan niemand

7. Hoe vaak pest je zelf iemand anders ?

- 0 elke dag
- 0 vaak
- 0 soms
- 0 bijna nooit
- 0 nooit

8. Je mag de namen opschrijven van kinderen die nog steeds gepest worden:

.....

.....

.....

.....

.....

9. Je mag de namen opschrijven van kinderen die nog steeds anderen pesten:

.....

.....

.....

.....

.....

10. Vind je dat de kinderen de laatste tijd beter met elkaar omgaan ? Waarom wel of waarom niet?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Wat zou we op school nog kunnen doen om er voor te zorgen dat het nog beter gaat?

.....

.....

.....

.....

.....

Waarom pesten?

Datum:.....

Naam:.....

Groep:.....

Wie heb je gepest ?

.....

Wat heb je gezegd en/of gedaan?

.....
.....
.....
.....

Waarom heb je gepest?

.....
.....
.....
.....

Hoe denk je dat degene die door jou gepest wordt zich voelt?

.....
.....
.....
.....

Hoe zou je het vinden als je zelf gepest werd?

.....
.....
.....
.....

Bijlage 3

VOORBEELDBRIEF

Beste ouder(s)/verzorger(s),

Wij willen uw kind een veilige omgeving bieden. Een school met een goed pedagogisch klimaat, waarin kinderen met plezier en succes kunnen leren en zich ontwikkelen. Een ding wat daar *zeer zeker* niet bij hoort is pesten.

Wij maken onderscheid tussen plagen en pesten. Plagen is onschuldig. Pesten is gemeen, gebeurt stelselmatig en langdurig en zorgt ervoor dat kinderen zich in hun eigen leefomgeving niet meer prettig voelen.

MISVERSTANDEN OVER PESTEN:

- pesten gaat vanzelf over.....
- het slachtoffer vraagt erom met zijn gedrag.....
- zo zitten mensen nu eenmaal in elkaar.....
- van pesten word je hard.....
- je moet je niet bemoeien met de pester en het slachtoffer.....

De trieste werkelijkheid is dat pesten wel degelijk pijn doet en op sommige kinderen een levenslange negatieve invloed kan hebben. Pesten is een vorm van geweld waarbij stelselmatig getreiterd en gekweld wordt, zodanig dat de gepeste kinderen angstig en onzeker worden en buiten de groep komen staan.

Omdat wij op school ervoor willen zorgen dat alle kinderen de school als een veilige en fijne plek ervaren, hebben we een pestprotocol opgesteld waaraan alle kinderen zich dienen te houden. Aan de regels en afspraken zal klassikaal de nodige aandacht worden besteed. Mocht er zich een situatie voordoen waarin we duidelijk te maken hebben met pestgedrag dan wordt de 'pester' daarop aangesproken en worden er aanvullende maatregelen genomen, zoals een gesprek met ouders. Uiteraard krijgt het slachtoffer van de pesterijen de nodige aandacht en bescherming en worden ook hier de ouders op de hoogte gebracht.

Om het pesten op onze school te inventariseren vullen alle kinderen van groep 5 t/m 8 (anoniem) een vragenlijst in waaruit wij kunnen opmaken of kinderen pestgedrag ervaren.

Wij hopen dat wij u voldoende inzicht gegeven hebben in de manier waarop wij pesten op school willen voorkomen en aanpakken. Mocht u verder nog vragen hebben dan kunt zich natuurlijk altijd wenden tot de groepsleerkracht.